

Restaurátorský záměr

Výměna okenní konstrukce u vitráže V12

Kostel sv. Jakuba Staršího

Kutná Hora

Původní stav

Původní kamenné ostění VIT12 je zhotoveno z opuky. Pochází patrně z 1. poloviny 14. století (viz. samostatné SHP). Při následných opravách byly poškozené části nahrazovány nejprve prvky z mušlového vápence a později z opuky (středová část kružby). Při posledních opravách byly poškozené části kružby a prutů doplněny tvrdými vysprávkami.

Po podrobnějším průzkumu – pásové sondy s odstraněním druhotných tmelů a vysprávek, byla zjištěna pod nánosy tmelů výrazná poškození. Tato poškození by se dala rozdělit do tří kategorií dle úbytku a korozi původního materiálu (viz. zákresy). Lehké poškození: úbytek hmoty do 10 %, mírná koroze a odlučování, povrchová krusta. Střední poškození: úbytek hmoty do 30 %, koroze a odlučování, lokální praskliny, poškození profilace. Těžké poškození: úbytek hmoty nad 30 %, silná koroze, výrazné svislé praskliny, koroze, odlučování, silně poškozená či chybějící profilace, statické poruchy.

Vrchní část kružby se jeví poměrně zachovale. Pod nánosy tmelů je však materiál zkorodovaný, částečně se odlučuje. Na povrchu je silný výskyt krust. Směrem dolů se stav původního materiálu zhoršuje. Pod silnými nánosy druhotných tmelů dochází k výraznému odlučování a korozi původního materiálu. Místy jsou zřetelné praskliny, které procházejí až do vnitřní části ostění. Na několika místech je materiál zcela rozdrčen a rozpraskán (středová a spodní část kružby).

Nejtěžší poškození vykazuje spodní část kružby, u které byla celoplošně v silných vrstvách doplňována profilace.

U vrchní části obou prutů (až do poloviny ostění) je zřetelná výrazná svislá prasklina. Pruty jsou pod nánosy tmelů silně zkorodované a popraskané. Směrem dolů (zhruba od poloviny ostění) se jejich stav mírně zlepšuje.

Parapet ostění je celoplošně přetažen silnou vrstvou tmelů.

Vnitřní část ostění se jeví poměrně zachovale. V minulosti byla některá poškozená místa doplňována plombami z jemnozrnného materiálu.

I přes zachovanou vnitřní část ostění byla doporučena (viz. zápisy z průběžných KD), hlavně ze statického hlediska, náhrad původní kružby a prutů kopiemi z nového mušlového vápence.

Pohled na havarijní stav kružby vitrážového ostění VIT12 – před zhotovením sond

Pohled na spodní část kružby a poškození prutů

Detail poškození vrchní části kružby)

Pohled na střední část kružby tvarovanou tmely z tvrdého materiálu

Detail výrazného poškození středové části kružby

Detail výrazného poškození spodní části kružby

Detail havarijního poškození spodní části kružby

Detail výrazného poškození prutů

Pohled na výrazné svislé praskliny

Poškozená spodní část ostění a parapetu

Celkový pohled na horní část kružby

Celkový pohled na spodní část kružby

Navrhovaný postup prací

1. pořízení podrobné fotodokumentace a zaměření původního stavu
2. zhotovení šablon pro výrobu nových částí
3. šetrná demontáž havarijní kružby a prutů a jejich uložení v rámci farnosti
4. očištění a zpevnění ponechaných částí ostění
5. výroba nové kružby a prutů dle zaměření a šablon z jemnozrnného mušlového vápence Kalksandstein (Rakousko)
6. osazení a ukotvení nových prvků včetně spárování
7. restaurování ponechaných částí ostění (dle RZ ze dne 18.9.2019)
8. závěrečná restaurátorská zpráva s fotodokumentací

Vypracoval dne 9.12.2019 a doplnil dne 27.1.2020 a 24.6.2020

XXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXX